

som er fastsat for at blive Sagfører, efter min Overbeviisning ikke er kommen ganske ind paa den rette Vej. Jeg kan nemlig ikke være enig med den foregaaende Taler i, hvad han yttrede med Hensyn til Examinensbetingelserne. Jeg er ikke af dem, der lægge overbrevet stor Vægt paa Examinerne; jeg sætter ikke nogen saa overmaade stor Priis paa Examinensvæsenet, men heller ikke den foregaaende Taler var dog af den Mening, at man aldeles skulde ophæve Betingelsen om Examen med Hensyn til Qualificationen til at blive Sagfører; jeg har overhovedet ikke hørt Nogen udtale en saadan Mening. Men, naar Examen overhovedet skal være en Betingelse, da forekommer det mig ikke uden Betydning, hvorledes Examen er bestaaet, og jeg kan ikke Andet end finde det unaturligt ikke at stille den, der bestaaer sin Examen godt, bedre end den, der bestaaer Examen slet eller middelmadigt. Jeg tilstaaer, at den Garanti, man skal have i Bestaaelsen af en Examen, forekommer mig, naar denne Examen er bestaaet middelmadigt, at være overmaade ringe, og derfor forekommer det mig meget tvivlsomt, om det har været helbigt, naar man i den Grad, som man har gjort det her, har forbudt den tidligere Tradition, hvorefter der gaves dem, der havde bedste Charakter, et vist Fortrin for dem, der havde en mindre god Charakter. Jeg for mit Vedkommende vilde finde det aldeles naturligt, om man indrømmede Enhver, der havde erholdt bedste Charakter til fuldstændig juridisk Examen, naar han havde opnaaet sine 25 Aar, og der iøvrigt Intet var paa ham at sige, Tillabelse til at procedere ved Over- og Underretterne uden nogensomhelst foregaaende Bæretid. Man vilde ved at træffe en saadan Bestemmelse slet ikke gjøre Andet end træde i de samme Fodspor, som man jo ellers har fulgt ved den nærværende Lov. Derimod vilde jeg naturligviis ikke ubelulle dem, der havde en mindre god Charakter og heller ikke paa nogen Maade de ustuderede Jurister fra Afgang til Sagførelse, men jeg vilde finde, at det med Hensyn til Alle, der saaledes ikke have bedste Charakter til fuldstændig juridisk Examen, vilde være aldeles naturligt, om man gjorde Agangen til at blive Sagfø-

rene afhængig af, at de tildelebragte paalidelige Vidnesbyrd ikke blot om, at de havde haft Autorisation som Fuldmægtige, at de havde mødt i Retterne, forat fremlægge Documenter og deslige, men Vidnesbyrd, som man kunde stole paa — navnlig fra de vedkommende Domstole — om, at de virkelig havde udført Arbejder, som kunde lade skjønne, at de vilde være brugbare Personligheder. Det forekommer mig, at det vilde være aldeles naturligt, om man forlangte en saadan Garanti med Hensyn til alle dem, der ikke i deres Examinenscharacter alene kunne siges at frembyde den tilstrækkelige Garanti.

Der er et andet Spørgsmaal, som jeg maa komme ind paa; det er det Spørgsmaal, som er blevet meget stærkt omhandlet af den første Taler, nemlig om hvorvidt det turde være hensigtsmæssigt at lade den paatænkte Foranstaltning komme istand, ikke blot med Hensyn til Sagførelsen ved Over- og Underretterne, men ogsaa med Hensyn til Sagførelsen ved Højesteret. Det er et Spørgsmaal, som ikke findes berørt i Motiverne. Det er navnlig slet ikke nævnt deri, at Højesteret, hvis Betænkning over denne Sag er bleven indhentet, har med en meget overveiende Majoritet udtalt sig mod denne Foranstaltnings Indførelse ved Højesteret. Jeg kan som den, der hører til denne Majoritet, ikke lade være at gjøre dens Ansfoelser gjældende ogsaa her. Højesteret er gaaet ud fra, at man vel maatte lægge Mærke til den eiendommelige og særegne Procedure, som efter vor Retsforfatning finder Sted ved Højesteret, og den har ikke kunnet tilbageholde den Mening, at det efter denne Procedures eiendommelige Bestaafenhed var af allerstørste Vigtighed saavel for Parterne i den enkelte Sag, som for Rettens Haandhævelse overhovedet, at man havde den størst mulige Garanti ikke blot for, at de, der førte Sager for Højesteret, vare Mænd, der vare i Besiddelse af juridisk Dannelse, og mod hvis Retskaffenhed man ikke kunde have Noget at indvende, men ogsaa for, at de saavidt muligt, gennem en længere Tids Praxis, havde erhvervet en vis Ovelse og Routine i at foretage Sager for Højesteret, hvorefter det vilde være meget skadeligt og i mange Henseender uheldigt, om det ofte